

**Uchwała Nr...../...../.....
Rady Powiatu w Zamościu
z dnia .....**

w sprawie uchwalenia „Powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej na lata 2025-2027”

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2024r. poz. 107 z późn. zm.) oraz art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025r. poz. 49) Rada Powiatu w Zamościu uchwala, co następuje:

§ 1.

Uchwala się „Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej na lata 2025 - 2027” w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Zamościu.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Zamościu
mgr Monika Bergiel

RADCA PRAWNY
mgr Władysław Gajewski

Uzasadnienie

Opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych, należy do zadań własnych powiatu, zgodnie z art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. (Dz. U. z 2025r. poz.49) o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

„Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej na lata 2025 – 2027” uwzględnia lokalne uwarunkowania, określa kierunki działań mające na celu stworzenie sprawnie funkcjonującego systemu pieczy zastępczej w Powiecie Zamojskim.

Przyjęcie i wdrażanie „Powiatowego program rozwoju pieczy zastępczej na lata 2025 - 2027” pozwoli na pozyskiwanie środków finansowych w ramach realizacji rządowych programów w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Biorąc pod uwagę powyższe, podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni zasadne.

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Zamościu
mgr Monika Bergiel

RADCA PRAWNY
mgr Władysław Gajewski
Lp. 11

POWIATOWY
PROGRAM ROZWOJU PIECZY
ZASTĘPCZEJ
NA LATA 2025 – 2027

Spis treści

Wprowadzenie

I. Diagnoza systemu pieczy zastępczej w Powiecie Zamojskim	6
II. Podstawy prawne programu	13
III. Cele programu	14
IV. Planowane działania	14
V. Finansowanie planowanych działań	17
VI. Coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych	18
VII. Partnerzy w realizacji założeń programu	18
VIII. Adresaci programu	18
IX. Oczekiwane efekty	18
X. Monitoring i ewaluacja	19

Wprowadzenie

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2025-2027 został opracowany w celu zorganizowania pieczy zastępczej na terenie Powiatu Zamojskiego - zgodnie z art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W myśl w/w ustawy zadania powiatu w zakresie pieczy zastępczej starosta wykonuje za pośrednictwem powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Starosta Zamojski Zarządzeniem Nr 43/2011 z dnia 6 października 2011 roku wyznaczył Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie. W związku z tym od 1 stycznia 2012 roku w w/w Centrum działa Zespół do spraw rodzinnej pieczy zastępczej- realizujący zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Pieczka zastępcza ustanawiana jest w przypadku braku możliwości sprawowania opieki nad dziećmi przez rodziców. Celem jej jest zapewnienie tymczasowej opieki nad dzieckiem w kierunku powrotu dziecka do rodziny naturalnej. W przypadku, kiedy przeszkody w sprawowaniu opieki nie są tymczasowe i mają charakter trwały, rozważa się możliwość podjęcia procedury przysposobienia dziecka.

Ustawa wyodrębnia następujące formy pieczy zastępczej:

1.rodziny zastępcze:

- a) spokrewnione,
- b) niezawodowe,
- c) zawodowe,

2.rodzinne domy dziecka (może w nich przebywać łącznie 8 dzieci oraz osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej).

3.instytucjonalna piecza zastępcza:

- a) placówki opiekuńczo-wychowawcze,
- b) regionalne placówki opiekuńczo – terapeutyczne,
- c) interwencyjne ośrodki preadopcyjne.

W związku z upływem okresu obejmowania poprzedniego programu na lata 2022 – 2024 zachodzi konieczność opracowania i realizacji kolejnego Programu, który jest kontynuacją dotychczas realizowanego. Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2025 – 2027 w dalszej części zwanej „Programem” został opracowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu we współpracy z innymi podmiotami działającymi w obszarze pieczy zastępczej w Powiecie Zamojskim. Program został przygotowany w oparciu o diagnozę sytuacji pieczy zastępczej na terenie Powiatu Zamojskiego oraz o aktualne potrzeby wynikające z konieczności umieszczania dzieci poza rodziną naturalną.

Głównym założeniem niniejszego *Programu* jest zapewnienie każdemu dziecku stabilnego, trwałego i rodzinnego środowiska wychowawczego. Najbardziej pożądaną formą pieczy zastępczej jest forma rodzinna, z uwagi na możliwość stworzenia warunków opieki i wychowania optymalnie zbliżonych do rodziny naturalnej.

Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej na lata 2025-2027

Kompetencje związane z organizacją systemu pomocy dziecku i rodzinie zostały podzielone między samorząd gminny i powiatowy w zakresie pracy z rodziną biologiczną, co należy do zadań własnych gminy a organizacją pieczy zastępczej jako zadanie powiatu. Z uwagi na fakt, iż niniejszy Program jest o zasięgu powiatowym, poniżej przedstawione zostaną wyłącznie zadania z tego zakresu.

Do zadań własnych powiatu należy:

- opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych;
- zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych;
- organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym, opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne poprzez wspieranie procesu usamodzielnienia;
- tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych;
- prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym;
- organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka, rodzin pomocowych, dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
- organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania grup wsparcia oraz specjalistycznego poradnictwa;
- wyznaczanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej;
- zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich;
- prowadzenie rejestru danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka;
- kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka;

Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej na lata 2025-2027

- sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o powstaniu zaległości z tytułu nie ponoszenia opłat za pobyt dziecka w pieczy zastępczej;

finansowanie:

- świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu;
- pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne;
- szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego.

Zadania zlecone realizowane przez powiat:

- realizacja zadań wynikających z rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- finansowanie pobytu w pieczy zastępczej cudzoziemców mających miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Przedstawiony program służy usystematyzowaniu i ukierunkowaniu działań, ustaleniu priorytetów i zakresu prowadzonej działalności na rzecz rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Zamojskim, jest podstawą do pozyskiwania środków finansowych w ramach ogłaszanych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej konkursów ofert dotyczących realizacji rządowych programów w zakresie wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej.

Na wstępie została przedstawiona diagnoza obrazująca system opieki i wsparcia nad dzieckiem i rodziną na terenie Powiatu Zamojskiego oparta na podstawie danych uzyskanych z ośrodków pomocy społecznej z terenu Powiatu Zamojskiego oraz Sądów Rejonowych w Zamościu, Hrubieszowie i Tomaszowie Lubelskim, które swym działaniem obejmują poszczególne gminy Powiatu Zamojskiego.

W kolejnych rozdziałach zostały określone kierunki działań, które przyczynią się do rozwoju systemu pieczy zastępczej w Powiecie Zamojskim wraz z harmonogramem realizacji zaplanowanych działań. Program zawiera również zagadnienia dotyczące ewaluacji i monitoringu pozwalające na dokonanie oceny skuteczności celów i planowanych kierunków zmian.

I. Diagnoza systemu pieczy zastępczej w Powiecie Zamojskim.

W Powiecie Zamojskim rolę inicjatora oraz koordynatora działalności z zakresu polityki społecznej pełni Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu wraz z 15 ośrodkami pomocy społecznej.

System pieczy zastępczej na terenie powiatu zamojskiego w latach 2023 - 2024 tworzyły rodziny zastępcze oraz placówki opiekuńczo – wychowawcze.

Rodzinna piecza zastępcza

Rodzina zastępcza sprawuje całodobową opiekę nad dziećmi, których rodzice zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej lub gdy władza ta została im ograniczona, bądź zawieszona. Zapewnia wychowanie, kształcenie, dostęp do przysługujących świadczeń zdrowotnych, umożliwia kontakt z rodzicami i innymi osobami bliskimi dziecku.

Pełnienie funkcji rodziny zastępczej może zostać powierzone osobom, które:

- dają rękojmię należytego sprawowania pieczy zastępczej;
- nie są i nie były pozbawione władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest im ograniczona ani zawieszona;
- wypełniają obowiązek alimentacyjny – w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika z tytułu egzekucyjnego;
- są zdolne do sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem, co zostało potwierdzone zaświadczeniem lekarskim oraz opinią o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej wystawioną przez psychologa;
- przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- zapewniają odpowiednie warunki bytowe i mieszkaniowe umożliwiające dziecku zaspokajanie jego indywidualnych potrzeb;
- nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie liczby rodzin zastępczych w Powiecie Zamojskim w latach 2023 – 2024.

Tabela 1. Rodziny zastępcze w latach 2023 – 2024.

Rok	Formy pieczy zastępczej	Liczba istniejących rodzin zastępczych	Liczba wychowanków przebywających z rodzin zastępczych	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych	Liczba wychowanków opuszczających rodziny zastępcze	Liczba utworzonych rodzin zastępczych
2023	Rodzina zastępcza spokrewniona	36	50	11	3	7
	Rodzina zastępcza niezawodowa	17	18	5	3	4
	Rodzina zastępcza zawodowa	4	13	4	3	1
Łącznie		57	81	20	9	12

Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej na lata 2025-2027

2024	Rodzina zastępcza spokrewniona	37	51	4	9	3
	Rodzina zastępcza niezawodowa	18	18	5	5	5
	Rodzina zastępcza zawodowa	6	15	2	2	2
Łącznie		61	84	11	16	10

Źródło: Opracowania własne

Jak wskazują dane zawarte w tabeli w 2024 roku na terenie Powiatu Zamojskiego funkcjonowało **61** rodzin zastępczych, w których **84** dzieci znalazło opiekę i wychowanie. W stosunku do roku 2023 liczba utworzonych rodzinnych form pieczy zastępczej wzrosła o 4 rodziny. W dalszym ciągu dominują rodziny zastępcze spokrewnione, które stanowią ok. **60%** istniejących rodzinnych form pieczy zastępczej. Funkcjonowało 18 rodzin zastępczych niezawodowych. W 2024 przekształcono dwie rodziny zastępcze niezawodowe w rodziny zawodowe, tym samym wzrosła do 6 liczba rodzin zastępczych, które podejmują się opieki nad dziećmi zawodowo. W strukturze rodzin zastępczych, w przypadku rodzin spokrewnionych i niezawodowych dominowały rodziny sprawujące opiekę nad **1** lub **2** dziećmi, natomiast rodziny zastępcze zawodowe przeznaczone były dla więcej niż **3** dzieci.

Instytucjonalna piecza zastępcza.

Dzieci pozbawione opieki rodzicielskiej mogą być umieszczone poza rodzinną pieczą zastępczą w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Placówki opiekuńczo – wychowawcze zapewniają dzieciom całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokajają ich niezbędne potrzeby bytowe. Organizują dzieciom zajęcia wychowawcze, korekcyjne, kompensacyjne, terapeutyczne, rekompensujące brak wychowania w rodzinie i przygotowujące do samodzielnego życia po opuszczeniu pieczy zastępczej. Umożliwiają kontakt dziecka z rodzicami bądź innymi osobami bliskimi, podejmują działania w celu powrotu dziecka do rodziny. Zapewniają dzieciom dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych oraz dostęp do przysługujących świadczeń zdrowotnych.

W placówkach opiekuńczo – wychowawczych mogą być umieszczane dzieci powyżej 10 roku życia. Umieszczanie dziecka poniżej tego wieku jest możliwe w wyjątkowych sytuacjach, szczególnie gdy przemawia za tym stan jego zdrowia lub dotyczy to rodzeństwa, kierując się zasadą o nierozdzielaniu rodzeństw.

Na terenie Powiatu Zamojskiego funkcjonują 2 placówki opiekuńczo – wychowawcze typu socjalizacyjnego :

- Dom Dziecka Nr 1 w Zwierzyńcu o liczbie miejsc – 14
- Dom Dziecka Nr 2 w Zwierzyńcu o liczbie miejsc – 14;

Tabela 2. Placówki opiekuńczo – wychowawcze w latach 2023 – 2024.

Rok	Nazwa placówki	Liczba miejsc	Liczba wychowanków korzystających z placówki opiekuńczo - wychowawczej	Liczba dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo - wychowawczej	Liczba wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo - wychowawcze	Średnie miesięczne wydatki na utrzymanie dziecka w latach 2023 - 2024
2023	Dom Dziecka Nr 1 w Zwierzyńcu	14	19	3	3	7 374 zł
	Dom Dziecka Nr 2 w Zwierzyńcu	14	23	9	7	7 849 zł
Łącznie		28	42	12	10	-

2024	Dom Dziecka Nr 1 w Zwierzyńcu	14	18	2	5	7 391 zł
	Dom Dziecka Nr 2 w Zwierzyńcu	14	18	2	4	7 762 zł
Łącznie		28	36	4	9	-

Źródło: Opracowania własne

Według danych umieszczonych w tabeli należy stwierdzić, iż w roku 2024 liczba wychowanków korzystających z placówek opiekuńczo – wychowawczych zmniejszyła się, umieszczono też mniej dzieci w tej formie pieczy zastępczej.

Poniższa tabela ilustruje ogólną liczbę dzieci pochodzących z terenu Powiatu Zamojskiego przebywających w pieczy zastępczej na terenie własnego i obcych powiatów.

Tabela 3. Liczba dzieci pochodzących z terenu Powiatu Zamojskiego umieszczonych w pieczy zastępczej na terenie własnego i obcego powiatu w latach 2023 – 2024.

Lp.	Gmina pochodzenia	2023		2024	
		Placówka opiekuńczo - wychowawcza	Rodzina zastępcza	Placówka opiekuńczo - wychowawcza	Rodzina zastępcza
1.	Adamów	0	5	0	5
2.	Grabowiec	2	5	2	5
3.	Komarów	2	6	2	2
4.	Krasnobród	2	5	2	7
5.	Łabunie		3		2
6.	Miączyn	1	4	3	6
7.	Nielisz	2	5	2	4
8.	Radecznica	1	1	1	1
9.	Sitno	3	4	3	4
10.	Skierbieszów	2	2	2	2

Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej na lata 2025-2027

11.	Stary Zamość	0	1	0	2
12.	Sulów	3	4	1	4
13.	Szczebrzeszyn	0	4	0	4
14.	Zamość	10	13	6	13
15.	Zwierzyniec	3	6	3	6
ŁĄCZNIE		31	68	27	67

Źródło: Opracowania własne

Jak pokazują dane zawarte w tabeli liczba dzieci w latach 2023 – 2024 utrzymuje się na zbliżonym poziomie. W rodzinach zastępczych umieszczona jest ponad połowa ogółu dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

Analiza zagrożeń środowisk rodzin naturalnych

Dane uzyskane z ośrodków pomocy społecznej z terenu Powiatu Zamojskiego wskazują, iż znaczna liczba rodzin z małoletnimi dziećmi korzysta ze wsparcia tych jednostek oraz ze wsparcia asystenta rodziny.

Tabela 4. Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny.

Powody udzielania wsparcia asystenta rodziny – rodzinom wychowującym małoletnie dzieci (proszę określić główny dominujący powód)	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	
	2023 rok	2024 rok
sieroctwo/pólsieroctwo	4	5
uzależnienia rodziców, w tym:	28	23
od alkoholu	28	23
przemoc w rodzinie	8	10
bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych	104	108
niepełnosprawność co najmniej jednego z rodziców	7	9
długotrwała lub ciężka choroba co najmniej jednego z rodziców	2	6
ubóstwo	8	10
bezrobocie	13	12
nieodpowiednie warunki mieszkaniowe		
pobyt za granicą co najmniej jednego z rodziców (praca zarobkowa)		
dzieci cudzoziemców	2	2
małoletnie matki		
inne	11	12
liczba zatrudnionych asystentów rodziny	14	15

Źródło: Dane z ośrodków pomocy społecznej z terenu Powiatu Zamojskiego.

Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej na lata 2025-2027

Dominującym powodem w zakresie konieczności objęcia rodziny wsparciem asystenta jest bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych oraz problem nadużywania alkoholu. Zaznaczyć należy, iż niejednokrotnie przyczyny powodujące dysfunkcjonalność rodzin z małoletnimi dziećmi współwystępują.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu kieruje dzieci całkowicie lub częściowo pozbawione opieki rodzicielskiej do pieczy zastępczej na podstawie orzeczenia sądu. Szczegóły w zakresie ingerencji sądu we władzę rodzicielską, przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 5. Rodziny objęte nadzorem kuratora.

Gmina	Liczba rodzin z małoletnimi dziećmi pozostających pod nadzorem kuratora	
	2023 rok	2024 rok
Komarów - Osada	6	1
Grabowiec	8	2
Miączyn	9	2
Adamów	18	15
Krasnobród	12	12
Łabunie	14	10
Nielisz	17	16
Radecznica	5	3
Sitno	24	18
Skierbieszów	13	11
Stary Zamość	13	9
Sułów	9	7
Szczebrzeszyn	34	29
Zamość	84	74
Zwierzyniec	30	22
Ogółem	296	231

Źródło: Dane z Sądu Rejonowego w Zamościu, w Hrubieszowie, w Tomaszowie Lubelskim.

Tabela 6. Powody objęcia rodziny z małoletnimi dziećmi nadzorem kuratora.

Powody objęcia rodziny z małoletnimi dziećmi nadzorem kuratora (proszę określić główny dominujący powód)	Liczba rodzin objętych nadzorem kuratora	
	2023 rok	2024 rok
sieroctwo/pólsieroctwo		
uzależnienia rodziców, w tym:	8	3
od alkoholu	8	3
przemoc w rodzinie		
bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych	287	228
niepełnosprawność co najmniej jednego z rodziców		
długotrwała lub ciężka choroba co najmniej jednego z rodziców	1	

Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej na lata 2025-2027

ubóstwo		
bezrobocie		
nieodpowiednie warunki mieszkaniowe		
pobyt za granicą co najmniej jednego z rodziców (praca zarobkowa)		
dzieci cudzoziemców		
małoletnie matki		
inne jakie		

Źródło: Dane z Sądu Rejonowego w Zamościu, w Hrubieszowie, w Tomaszowie Lubelskim.

Tabela 7. Liczba wniosków skierowanych przez kuratora do Sądu o umieszczenie małoletnich w pieczy zastępczej.

Gmina	Liczba wniosków skierowanych przez kuratora do Sądu o umieszczenie małoletnich w pieczy zastępczej.	
	2023 rok	2024 rok
Komarów - Osada	1	
Łabunie		
Nielisz		1
Radecznica		
Sitno		
Skierbieszów		
Stary Zamość	1	
Sułów		
Szczebrzeszyn		1
Zamość		2
Zwierzyniec	1	
Miączyn		
Grabowiec		
Adamów		1
Krasnobród		

Źródło: Dane z Sądu Rejonowego w Zamościu, w Hrubieszowie, w Tomaszowie Lubelskim.

Z danych zawartych w powyższych tabelach wynika, iż u największej liczby rodzin objętych nadzorem kuratora występuje problem bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych. Liczba wniosków kierowanych przez kuratorów o umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej w porównaniu do liczby nadzorów jest już znacznie mniejsza. Sytuacja taka może budzić niepokój. Dzieci, które trafiają do systemu pieczy zastępczej zbyt późno mają za sobą często bardzo traumatyczne przeżycia przemocy i zerwanych więzi. Noszą w sobie wyobrażenie świata i relacji z innymi ludźmi, które są pełne lęku i nieufności. Prawidłowo funkcjonujący system opieki nad dzieckiem i rodziną powinien kierować się przede wszystkim dobrem dziecka i zakładać jednoczesną pracę z dzieckiem i rodziną w kierunku jego powrotu do prawidłowo funkcjonującej rodziny. Tabela poniżej zobrazuje przyczyny przebywania dzieci w pieczy zastępczej na terenie Powiatu Zamojskiego.

Tabela 8. Przyczyny przebywania dzieci w pieczy zastępczej na terenie Powiatu Zamojskiego w latach 2023 – 2024

Przyczyny umieszczenia	Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej			
	Rodziny zastępcze		Placówki opiekuńczo – wychowawcze	
	2023	2024	2023	2024
uzależnienia rodziców, w tym od alkoholu	33	24	18	16
sieroctwo	8	8	0	0
półsieroctwo	0	1	0	0
przemoc w rodzinie	3	5	6	5
choroba rodziców	3	6	0	0
pobyt rodziców za granicą	1	1	2	1
porzucenie dziecka	0	0	0	0
bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych	13	15	5	4
Inne / przebywanie rodziców w zakładzie karnym, małoletnie matki z dziećmi/	8	9	1	1

Źródło: Opracowania własne

Z analizy dokumentacji i orzeczeń sądu w sprawie umieszczania dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych i rodzinach zastępczych wynika, iż najczęstszymi powodami umieszczania dzieci w pieczy zastępczej, zaburzającymi prawidłowy przebieg socjalizacji w środowisku rodzinnym były:

- uzależnienia, w tym przede wszystkim alkoholizm;
- bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych;
- choroba rodziców;
- śmierć jednego lub obojga rodziców.

Podsumowanie diagnozy – analiza SWOT

Tabela 9. Analiza SWOT.

Zalety	Wady
a) zorganizowany system pieczy zastępczej na terenie powiatu zgodnie z obowiązującymi standardami w tym zakresie;	a) brak osób chętnych do tworzenia rodzinnych form pieczy zastępczej;
b) zabezpieczenie środków finansowych na wypłatę świadczeń dla pieczy zastępczej;	b) mała liczba rodzin zastępczych zawodowych, w tym specjalistycznych;
c) dostępność koordynatorów dla rodzin zastępczych;	c) niewystarczająca współpraca z sądem i kuratorami;
d) funkcjonowanie dwóch placówek opiekuńczo – wychowawczych typu socjalizacyjnego na	d) niskie kompetencje rodziców zastępczych w rozwiązywaniu problemów dzieci przebywających w pieczy zastępczej;

poziomie obowiązujących standardów; e) ukierunkowanie pracy w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na rzecz powrotu do rodziny naturalnej, umieszczenia w innej formie pieczy zastępczej bądź w rodzinie przysposabiającej; f) udział kadry w specjalistycznych szkoleniach; g) promocja rodzicielstwa zastępczego; h) bieżące dokonywanie diagnozy potrzeb w kierunku ich modyfikacji, identyfikacji celów i możliwości ich realizacji; i) współpraca z jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej i innymi instytucjami zajmującymi się opieką nad dzieckiem i rodziną.	e) małe zaangażowanie rodzin zastępczych w podnoszenie swoich kwalifikacji. f) brak rodzin pomocowych i wspierających; g) brak świadomości społecznej o potrzebach i możliwościach w zakresie pieczy zastępczej.
Szanse	Zagrożenia
a) możliwość pozyskiwania kandydatów do sprawowania rodzinnej pieczy zastępczej; b) wsparcie Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej w ramach realizacji zdań wynikających z ustawy; c) możliwość podejmowania działań w kierunku zapobiegania wykluczeniu społecznemu osób i rodzin;	a) ubożenie i dysfunkcjonalność rodzin, co prowadzi do niewydolności wychowawczych; b) brak chęci współpracy przez rodziny znajdujące się w kryzysie w kwestii poprawy sytuacji opiekuńczo - wychowawczej; c) brak ofert w kierunku aktywizacji zawodowej;

Źródło: Opracowanie własne

II. Podstawy prawne programu.

„Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej na lata 2025 – 2027” został opracowany w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011r. (Dz. U. z 2025r. poz. 49);
- ustawa o samorządzie powiatowym z dnia 5 czerwca 1998r. (Dz.U. z 2024r. poz. 107 z późn. zm.);
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 r. Nr 292, poz. 1720 z późn. zm.).

Założenia w/w Programu są spójne z Powiatową Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2025 przyjętą Uchwałą Nr XXIII/277/2021 Rady Powiatu w Zamościu z dnia 29 września 2021 r.

III. Cele programu.

Cel główny:

Rozwój nowych oraz wsparcie istniejących form pieczy zastępczej na terenie Powiatu Zamojskiego.

Cele szczegółowe:

- 1. Tworzenie warunków do powstawania nowych rodzinnych form pieczy zastępczej.
- 2. Wsparcie istniejącego systemu rodzinnej pieczy zastępczej.
- 3. Powrót dziecka do rodziny biologicznej bądź jego umieszczenie w rodzinie przysposabiającej.
- 4. Utrzymanie obowiązujących standardów w placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

IV. Planowane działania

Głównym celem zaplanowanych działań podczas realizacji *Powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej na lata 2025-2027* jest rozwój nowych oraz wsparcie istniejących form pieczy zastępczej. Niniejsze założenie zostało rozwinięte o cztery cele szczegółowe, które wskazują na główne obszary działań w obrębie zadań wynikających z pieczy zastępczej.

Sposób realizacji zadań w obrębie założonych celów szczegółowych oraz wskaźniki ich realizacji przedstawia poniższa tabela.

Tabela 10. Harmonogram planowanych działań.

Cel szczegółowy:		1. Tworzenie warunków do powstawania nowych rodzinnych form pieczy zastępczej.			
Lp.	Nazwa zadania	Opis zadania	Wskaźnik realizacji	Termin realizacji	Realizatorzy
1.1	Promocja rodzinnych form pieczy zastępczej.	→ prowadzenie akcji promocyjno - informacyjnych na terenie Powiatu Zamojskiego poprzez nawiązanie współpracy z lokalnymi mediami; → promowanie rodzicielstwa zastępczego na okolicznościowych imprezach masowych o zasięgu powiatowym; → promocja rodzicielstwa zastępczego przez stronę internetową, rozprowadzanie ulotek; → spotkania i rozmowy z osobami zainteresowanymi przedmiotową problematyką;	→ liczba i rodzaj przeprowadzonych działań, spotkań promocyjno – informacyjnych;	2025 - 2027	PCPR - Organizator rodzinnej pieczy zastępczej.
1.2.	Pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej	→ prowadzenie naboru, kwalifikacji, szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego	→ liczba pozyskanych kandydatów; → liczba utworzonych/ przekształconych rodzin zastępczych w inne rodzinne formy pieczy zastępczej;		

Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej na lata 2025-2027

		→ organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby;	→ liczba osób, które uzyskały pozytywną kwalifikację do szkolenia; → liczba osób przeszkolonych w zakresie pieczy zastępczej; → lista osób, które uzyskały świadectwa ukończenia szkolenia; → liczba osób, które uzyskały zaświadczenia kwalifikacyjnego;		
Cel szczegółowy:		2. Wsparcie istniejącego systemu rodzinnej pieczy zastępczej.			
2.1.	Wsparcie specjalistyczne funkcjonujących rodzin zastępczych.	→ prowadzenie specjalistycznego poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej; → wsparcie koordynatorów; → zapewnienie pomocy prawnej rodzinom zastępczym;	→ liczba rodzin objętych specjalistycznym wsparciem; → liczba zatrudnionych specjalistów.	2025-2027	PCPR - Organizator rodzinnej pieczy zastępczej.
2.2.	Zapewnienie rodzinom zastępczym wsparcia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.	→ objęcie rodzin zastępczych wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej	→ liczba zatrudnionych koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej; → liczba rodzin objętych wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.		
2.3.	Szkolenia podnoszące kompetencje wychowawcze rodzin zastępczych	→ organizowanie i prowadzenie specjalistycznych szkoleń dla rodzin zastępczych zgodnie z ich potrzebami;	→ ilość przeprowadzonych szkoleń; → liczba osób uczestniczących w szkoleniach;		
2.4.	Grupy wsparcia dla rodzin zastępczych.	→ organizowanie i prowadzenie grup wsparcia dla rodzin zastępczych;	→ ilość zorganizowanych spotkań; → liczba osób korzystających ze spotkań;		
2.5.	Integracja środowiska rodzinnej pieczy zastępczej	→ organizowanie spotkań integracyjnych i okolicznościowych;	→ ilość i rodzaj zorganizowanych spotkań integracyjnych i okolicznościowych;		

2.6.	Wspieranie pełnoletnich wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej.	→ wsparcie pełnoletnich wychowanków poprzez specjalistyczne poradnictwo prawne i psychologiczne w zależności od zgłaszanych potrzeb; → zapewnienie dostępu do mieszkań chronionych dla wychowanków opuszczających pieczę zastępczą posiadających orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym bądź znacznym.	→ liczba wychowanków korzystających z poradnictwa specjalistycznego; → liczba wychowanków korzystających z mieszkań chronionych;		
Cel szczegółowy:		3.Powrót dziecka do rodziny biologicznej bądź jego umieszczenie w rodzinie przysposabiającej.			
3.1.	Prowadzenie działań ukierunkowanych na powrót dziecka do rodziny.	→ dokonywanie ocen sytuacji dziecka z udziałem asystenta rodziny; → sporządzanie planów pomocy dziecku z udziałem asystenta rodziny; → objęcie rodzin biologicznych specjalistycznym wsparciem; → organizowanie szkoleń dla rodzin biologicznych. → umożliwienie i pomoc w kontaktach dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej z rodzinami biologicznymi.	→ liczba ocen sytuacji dziecka z udziałem asystenta rodziny; → liczba planów pomocy dziecku sporządzonych z udziałem asystenta rodziny; → liczba rodzin biologicznych objętych wsparciem; → liczba przeprowadzonych szkoleń; → liczba osób biorących udział w szkoleniu; → liczba dzieci, które utrzymują kontakt z rodzinami biologicznymi; → liczba dzieci, które są urlopowane do rodziców biologicznych.	2025 – 2027	PCPR – Organizator rodzinnej pieczy zastępczej, OPS, Ośrodki Adopcyjny
3.2.	Prowadzenie działań w kierunku uregulowania sytuacji prawnej dzieci.	→ podejmowanie działań w kierunku złożenia wniosku do sądu o uregulowanie sytuacji prawnej dziecka; → zgłaszanie informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną do ośrodków adopcyjnych;	→ liczba złożonych wniosków; → liczba dzieci z uregulowaną sytuacją prawną; → liczba zgłoszonych dzieci; → liczba wydanych opinii o zasadności przysposobienia dziecka;		

Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej na lata 2025-2027

Cel szczegółowy:		4. Utrzymanie obowiązujących standardów w placówkach opiekuńczo – wychowawczych.			
4.1.	Realizowanie standardów usług zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie.	→ współpraca z placówkami opiekuńczo – wychowawczymi w zakresie utrzymania i przestrzegania obowiązującego standardu opieki i wychowania; → monitorowanie sytuacji dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej poprzez udział w zespołach do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka;	→ liczba miejsc w placówkach opiekuńczo – wychowawczych; → liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych; → liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych; → liczba wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze. → liczba posiedzeń , w których Organizator rodzinnej pieczy zastępczej brał udział;	2025-2027	PCPR – Organizator rodzinnej pieczy zastępczej, Dom Dziecka Nr 1 w Zwierzyńcu, Dom Dziecka Nr 2 w Zwierzyńcu
4.2.	Wspieranie pełnoletnich wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej.	→ wsparcie pełnoletnich wychowanków poprzez specjalistyczne poradnictwo prawne i psychologiczne w zależności od zgłaszanych potrzeb; → dostęp do mieszkań chronionych dla wychowanków opuszczających instytucjonalną pieczę zastępczą posiadających orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym bądź znacznym	→ liczba wychowanków korzystających ze wsparcia; → liczba wychowanków korzystających z mieszkań chronionych;		

Źródło: Opracowanie własne

V. Finansowanie planowanych działań

Źródłem finansowania zadań wynikających z Powiatowego Programu Pieczy Zastępczej na lata 2025– 2027 będą środki finansowe pochodzące z:

- 1) budżetu powiatu;
- 2) budżetów samorządów gminnych zobowiązanych do współfinansowania pobytu dzieci w pieczy zastępczej;
- 3) budżetów innych powiatów zobowiązanych do finansowania pobytu dzieci z ich terenu w pieczy zastępczej;
- 4) budżetu państwa;
- 5) pozyskane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

VI. Coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych

Zgodnie z art. 180 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, został wprowadzony obowiązek zaplanowania i określenia corocznego limitu rodzin zastępczych zawodowych.

W poniższej został przedstawiony limit rodzin zastępczych zawodowych dokonany w oparciu o rozeznane potrzeby i dotychczasowe doświadczenia w odniesieniu do liczby dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Tabela 11. Limit rodzin zastępczych zawodowych.

Lp.	Typ rodziny zastępczej	Rok utworzenia
1.	Utworzenie 1 rodziny zawodowej specjalistycznej dla 1 dziecka.	2025
2.	Utworzenie 1 rodziny zawodowej, w tym pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego.	2026
3.	Utworzenie 1 rodziny zawodowej dla 3 dzieci.	2027

Źródło: Opracowanie własne

VII. Partnerzy w realizacji założeń programu

Głównym realizatorem programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu – Organizator rodzinnej pieczy zastępczej. Założenia Programu będą realizowane we współpracy przez:

- rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie Powiatu Zamojskiego,
- jednostki organizacyjne wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- ośrodki pomocy społecznej,
- ośrodek adopcyjny,
- sąd i jego organy pomocnicze,
- instytucje oświatowe,
- podmioty lecznicze,
- kościoł,
- organizacje społeczne,
- lokalne media.

VIII. Adresaci programu

Osoby, do których kierowany jest niniejszy Program to:

- mieszkańcy Powiatu Zamojskiego,
- rodziny zastępcze,
- kandydaci na rodziny zastępcze,
- jednostki organizacyjne wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- jednostki organizacyjne pomocy społecznej.

IX. Oczekiwane efekty

Oczekiwany efekt realizacji Programu stanowić będzie:

1. Zwiększenie świadomości społecznej w zakresie funkcjonowania systemu pieczy zastępczej.
2. Promowanie i wspieranie działań na rzecz pozyskiwania kandydatów na rodziny zastępcze.
3. Pozyskanie kandydatów do prowadzenia rodzinnych form pieczy zastępczej.
4. Wzrost liczby rodzin zawodowych i niezawodowych.
6. Zmniejszenie liczby dzieci w wieku poniżej 10 roku życia przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej na lata 2025-2027

7. Wsparcie istniejących rodzin zastępczych poprzez organizowanie specjalistycznych szkoleń mających na celu podniesienie ich kompetencji opiekuńczo-wychowawczych.
8. Utrzymanie obowiązujących standardów opieki i wychowania w funkcjonujących na terenie Powiatu Zamojskiego placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

X. Monitoring i ewaluacja

Koordynatorem Programu w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu jest Zespół do spraw rodzinnej pieczy zastępczej.

Monitorowanie *Powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej na lata 2025-2027* odbywać się będzie na podstawie sporządzanej sprawozdawczości z wykonywania zadań oraz analizy zbieranych informacji dotyczących realizacji kierunków działań zawartych w Programie. Informacje te przekładane będą Radzie Powiatu i Zarządowi Powiatu w corocznym sprawozdaniu z Efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Niniejszy Program ma charakter otwarty i będzie podlegał ewaluacji w zależności od pojawiających się potrzeb.

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Zamościu

mgr Monika Bergiel